

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Безпека праці та життєдіяльності»

Ступінь вищої освіти - **Бакалавр**

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Освітня програма Облік і аудит

Рік навчання 1, семестр 2

Форма навчання (денна, заочна)

Кількість кредитів **ЕКТС** 4

Мова викладання українська

Лектори курсу

доц. к.с.г.н. **Піскунова Лариса Едуардівна**

доц.к.б.н. **Білько Тамара Олексandrівна**

+380675845063 **Піскунова Л.Е**

+380503514376 **Білько Т.О.**

piskunova2712@ukr.net ; bilko@nudip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=455>

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=791>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Дисципліна “Безпека праці і життєдіяльності” складається з двох основних частин «Безпека праці» та «Безпека життєдіяльності», які охоплюють теорію і практику захисту людини від небезпечних і шкідливих факторів у всіх сферах людської діяльності, збереження безпеки і здоров'я в середовищі існування. *Безпека праці* - правові норми трудового законодавства, виробнича санітарія та гігієна праці, електробезпека. *Безпека життєдіяльності* забезпечує загальну грамотність в галузі безпеки: ідентифікація (розділення) небезпек, профілактику ідентифікованих небезпек відповідно до згаданої концепції залишкового ризику та дій в умовах надзвичайних ситуацій, надання домедичної допомоги потерпілим у разі нещасних випадків. Розв’язання зазначених завдань у системі підготовки майбутніх фахівців спрямовано на формування активної позиції з питань забезпечення безпеки та відповідальності за особисту і колективну безпеку в швидкозмінних умовах сучасного суспільства.

Компетентності ОП:

Інтегральна компетентність

Здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері обліку, аудиту, аналізу та оподаткування в процесі професійної діяльності, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН 19. Дотримуватися здорового способу життя, безпеки життєдіяльності співробітників та здійснювати заходи щодо збереження навколошнього середовища.

ПРН 23. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1 (Безпека життєдіяльності)				
Л.1. Категорійно-понятійний апарат з БЖД, таксономія небезпек. П.1 Тема. Кількісна і якісна оцінка небезпеки. <i>Практичне заняття №. 1.</i> Статистична оцінка небезпечних і шкідливих чинників для життя людини	2/2	<p><u>Знати</u> основні поняття та терміни дисципліни.</p> <p><u>Вміти</u> ідентифікувати небезпеки.</p> <p><u>Розрізняти</u> НС і обсяги заподіянних або очікуваних збитків.</p> <p><u>Оцінювати</u> рівні небезпек за допомогою імовірнісних структурно-логічних моделей.</p>	<p>1. Визначення видів, рівнів, категорій ризику різних життєвих ситуацій (частина 1).</p> <p>2. Проведення статистичної оцінки небезпечних і шкідливих чинників для життя людини (частина 2).</p> <p>3. Виконання практичної роботи №1 в Ельорні</p>	5
Л.2. Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки. П.2. Тема Природні небезпеки <i>Практичне заняття №. 2</i> Визначення рівня метеочутливості людини П.3. Тема. Біологічні небезпеки <i>Практичне заняття №3 Інфекційні захворювання.</i>	2/4	<p><u>Класифікувати</u> пожежі у природних екосистемах, біологічні небезпеки.</p> <p><u>Розрізняти</u> патогенні мікроорганізми, пандемії, епідемії, масові отруєння людей.</p>	<p>1. Визначити рівень патогенності погоди, оцінити комплексний вплив погодно-метеорологічних факторів на організм людини.</p> <p>2. Вивчити основні інфекційні захворювання та правила поведінки населення при проведенні ізоляційно-обмежувальних заходів.</p> <p>3. Виконання практичних робіт №2 та № 3 в Ельорні</p>	15
Л.3. Людина - відкрита біоенергетична та духовно-інформаційна система. П.4. Тема. Типові моделі психофізіологічних реакцій людей у випадку екстремальних ситуацій <i>Практичне заняття №4.</i> Визначення основних	4/2	<p><u>Знати</u> основні властивості організму та єдність систем та цілісність організму людини..</p> <p><u>Розрізняти</u> та <u>аналізувати</u> різні види імунітету.</p> <p>Виділяти основні характеристики адаптаційних</p>	<p>1. Оцінити окремі елементи психофізіологічної надійності людини за допомогою наведених нижче тестів</p> <p>2. Виконання практичної роботи №4 та самостійної роботи №1 в Ельорні</p> <p>3. Проходження ТЕСТУ №1 до Модуля</p>	5
				15
				60

психофізіологічних властивостей людини та їх вплив на безпеку		процесів.	1	
Всього за модуль 1				100
Модуль 2 (Безпека життєдіяльності)				
Л.5. Техногенні небезпеки та їхні наслідки. П.5. Тема. Пожежна безпека. <i>Практичне заняття №5.</i> Аналіз небезпеки під час роботи зі шкідливими та вибухопожежонебезпечними речовинами. П.6. Тема. Техногенні небезпеки та їхні наслідки. <i>Лабораторне заняття №4</i> Шумове забруднення атмосфери в містах та коефіцієнт його соціальної небезпеки	4/4	<u>Знати</u> техногенні небезпеки та їх вражаючі фактори за генезисом і механізмом впливу. <u>Розрізняти</u> класифікацію, номенклатуру і одиниці виміру вражаючих факторів фізичної та хімічної дії джерел техногенних небезпек.	1. Вивчити систему забезпечення протипожежного захисту. 2. Знайти час, за який при температурі 25°C у лабораторії об'ємом V, де витік бензол і утворив пляму площею S, буде досягненню ГДК, ССК і НМП при випаровування U. 3. Визначити очікуваний рівень шуму та коефіцієнт соціальної безпеки 4. Виконання практичних робіт №5,6 <i>в Ельорні</i>	10 10
Л.6. Застосування ризик орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС. П.7. Тема . Хімічна безпека <i>Практичне заняття №7.</i> Екологічна оцінка ризику. Визначити екологічну оцінку ризику застосування пестицидів у різних кліматичних зонах України.	2/2	<u>Знати</u> визначення наявних проблем з безпеки і захисту ОГ у НС, рівня їхнього ризику. <u>Розуміти</u> галузеві вимоги і норми щодо забезпечення сталого функціонування ОГ та контролю за станом його основних фондів.	1. Визначити ризик застосування пестицидів, що використовуються при вирощуванні сільськогосподарських культур за допомогою агроекотоксико-логічного індексу (АЕТІ). 2. Виконання практичної роботи №7 <i>в Ельорні</i>	10
Л.7. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Поведінкові реакції населення у НС. П.8. Тема. Соціальне середовище проживання людини <i>Практичне заняття №8.</i> Соціальне середовище. Визначення рівня	1/1	<u>Знати</u> соціальні фактори, що впливають на життя людини. <u>Вміти</u> надавати психологічну та медичну реабілітацію постраждалого населення.	1. Ознайомитись з основними процесами виникнення в організмі стресу та визначити рівень стресостійкості. 2. Провести тестування, визначити типову форму поведінки індивідуума в конфліктній ситуації. 3. Підготувати форму звіту у вигляді висновків.	10

стресостійкості, та типів поведінки особистості у конфліктній ситуації,				
Л.8. Правове забезпечення та управління безпекою життєдіяльності	2	Знати правові норми, що регламентують організаційну структуру органів управління безпекою та захистом у НС. Вміти регулювати процеси управління безпекою.	Виконання практичної роботи №8 та самостійної роботи №2 в Ельорні 5.Проходження ТЕСТУ №2 до Модуля 2	10 50
Всього за модуль 2				100

Модуль 3 Правові і організаційні основи безпеки праці(Охорона праці).

Тема 1. Теоретичні основи безпеки праці і життєдіяльності. Законодавча та нормативна база України з безпеки праці.	2/2	<u>Знати</u> основні законодавчі акти України з безпеки праці та життєдіяльності. <u>Вміти</u> розробляти програми проведення інструктажів з ОП та заповнювати «Журнали реєстрації інструктажів з ОП».	Виконати практичну роботу №1. Здача практичної роботи: згідно варіанту вибрати вид інструктажу з охорони праці, який необхідно провести, і заповнити відповідний журнал інструктажів з охорони праці. Написати ессе з кожної теми самостійної роботи та надіслати їх до ЕНК.	До 5 балів за виконану практичну роботу
Тема 2. Основні положення законодавства про працю, що регламентують трудові відносини. Організація служби охорони праці. Відповідальність за порушення законодавства	2/2	<u>Знати</u> основні положення КЗпП; права та обов'язки роботодавця та працівників передбачені КЗпП.	Виконати заданням практичної роботи та надіслати до ЕНК.	До 5 балів за виконану практичну роботу
Тема 3 Виробничий травматизм та методи аналізу виробничого травматизму i професійних захворювань. Основи державного	0.5/0.5	<u>Знати</u> яким чином здійснюється соціальний захист потерпілих на виробництві; методи аналізу виробничого травматизму.	Виконати завдання практичної роботи, розв'язання ситуаційної задачі згідно варіанту та надіслати до ЕНК.	До 5 балів за виконану практичну роботу

страхування від нещасних випадків та професійних захворювань.		<u>Вміти</u> розрахувати показники частоти, важкості травматизму та трудових втрат.		
Тема 4 Організація розслідування та ведення обліку нещасних випадків	0.5/0.5	<u>Знати</u> основні положення «Про порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві». <u>Вміти</u> класифіковати нещасні випадки та складати акти розслідування за формою Н-1.	Здача практичної роботи: розв'язання ситуаційної задачі згідно варіанту Написання тестів. Виконати завдання практичної роботи та надіслати до ЕНК.	До 5 балів за виконану практичну роботу
Тестування з модуля 1				80
Всього за модуль 1				100
Модуль 4 Основи виробничої санітарії та гігієни праці				
Тема 5 Основи фізіології, виробничої санітарії та гігієни праці. Умови праці. Гігієнічна класифікація умов праці.	2/2	<u>Знати</u> гігієнічну класифікацію умов праці. <u>Вміти</u> контролювати фізичні чинники у виробничих приміщеннях. <u>Аналізувати</u> причини виникнення.	Здача практичної роботи: розв'язання ситуаційної задачі згідно варіанту Написання тестів. Виконати завдання практичної роботи та надіслати до ЕНК.	До 5 балів за виконану практичну роботу
Тема 6 Небезпеки. Керування ризиками. Ризик – як оцінка небезпеки. Хімічні, біологічні та психофізіологічні виробничі чинники. Нормування та визначення вмісту шкідливих речовин в робочій зоні. <u>Розуміти</u> вплив важкості, напруженості праці. <u>Використовувати</u> знання виробничі чинники	4/4	<u>Знати</u> нормування та методи визначення вмісту шкідливих речовин в робочій зоні. <u>Розуміти</u> вплив важкості, напруженості праці. <u>Використовувати</u> знання виробничі чинники	Здача практичної роботи: для вказаної професії згідно варіанту підібрати необхідні засоби індивідуального захисту для забезпечення нормативних умов праці на робочих місцях. Виконати завдання практичної роботи та надіслати до ЕНК.	До 5 балів за виконану практичну роботу

Тема 7 Основи пожежної безпеки	0,5/1.0	<p><u>Вміти</u> користуватись найпоширенішим и типами вогнегасників; визначити тип та необхідну кількість первинних засобів пожежогасіння.</p> <p><u>Застосовувати</u> первинні засоби пожежогасіння в разі потреби.</p>	<p>Задача практичної роботи: розв'язання ситуаційної задачі згідно варіantu</p> <p>Написання тестів.</p> <p>Виконати завдання практичної роботи та надіслати до ЕНК.</p>	До 5 балів за виконану практичну роботу
Тема 8. Основи електробезпеки	0,5/-	<p><u>Знати</u> чинники, що впливають на ступінь ураження людини електричним струмом.</p> <p><u>Вміти</u> класифікувати приміщення за ступенем небезпеки ураження електричним струмом.</p>	<p>Виконання самостійної роботи в ЕНК.</p>	До 5 балів за виконану практичну роботу
Тема 9. Надання домедичної допомоги потерпілим у разі нещасного випадку	3/3	<p><u>Знати</u> порядок надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах.</p> <p><u>Вміти</u> надавати домедичну допомогу.</p> <p><u>Застосовувати</u> знання з надання домедичної допомоги.</p>	<p>Задача практичної роботи: розв'язання ситуаційної задачі згідно варіанта.</p> <p>Відпрацьовування базових алгоритмів на манекенах з програмним забезпеченням для оцінки якості проведення СЛР та іншому обладнанні.</p> <p>Написання тестів.</p> <p>Виконати завдання практичної роботи та надіслати до ЕНК.</p>	До 5 балів за виконану практичну роботу
Тестування з модуля 2				80
Всього за 1 семестр:15/30				70
Навчальна робота за семestr $(M_1+M_2+ M_3+M_4)/4*0,7$				70 (≥ 42)
ЕКЗАМЕН				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної добробачності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Презентації, звіти, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету та лектором) Запізнення на лекції та практичні заборонені, як студентам, так і лектору

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	Екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Піскунова Л.Е., Прилипко В.А., Зубок Т.О. Безпека життєдіяльності: Підручник. Київ, 2012. 222с. (Гриф Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, лист 1/11-4540 від 03.06.2011).
2. Піскунова Л.Е., Прилипко В.А., Зубок Т.О. Безпека життєдіяльності: Підручник. Київ, 2017. 456с.
3. L.Piskunova L., Bondar V. Labor safety and vital activity: Hanbook for the practical study of course for English groups. Kyiv, 2022. 220 p.
4. Яремко З.М. Безпека життєдіяльності: навч. посіб. Київ, 2011. 315 с.
5. Основи охорони праці: Підручник / Ткачук К.Н. та ін. Київ, 2018. 448с.
6. Основи охорони праці / Запорожець О.І. Протоєрейський О.С., Франчук Г.М., Боровик І.С. Київ, 2019. 264с.
7. Основи охорони праці /Березуцький В.В. та ін. Чернігів: Факт, 2020. 480с.
8. Войнолович О.В. Працеохоронні засади у схемах, таблицях і графіках: навч. Посібник. Київ: Основа, 2020. 144с.
9. Кудрявицька А.М. Білько Т.О. Основи охорони праці: навч. посіб. Київ: НУБіП України, 2017. 232 с.
10. Безпека життєдіяльності. Основи охорони праці: навч. посіб./ Яворовський, О.П. та ін. Київ: «МЕДИЦИНА», 2015. 232 с.
11. Безпека життєдіяльності: Журнали за 2017-2023 роки.

Інформаційні ресурси

1. Електронний курс з дисципліни : «Безпека праці та життєдіяльності»(Безпека життєдіяльності). URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=455>
2. Електронний курс з дисципліни : «Безпека праці та життєдіяльності»(Охорона праці). URL: <http://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=791>
3. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua> (дата звернення: 25.06.2022).
4. Офіційний веб-сайт МОЗ України. URL:<https://moz.gov.ua> (дата звернення: 20.03.2023).
5. Офіційний сайт Держпраці. URL:<https://dsp.gov.ua> (дата звернення: 15.05.2023).

6. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

URL:<http://www.mon.gov.ua> (дата звернення: 11.02.2023).

7. Офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України.

URL:<http://www.mns.gov.ua> (дата звернення: 18.05.2023).

8. Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України. URL: <http://www.social.org.ua> (дата звернення 22.02. 23)